

KROATA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO DE LA „DRUŠTVO HRVATSKIH ESPERANTISTA“
KAJ DE LA „KROATA AKADEMIA ESPERANTISTA SOCIETO“.

MONATA

GAZETO.

La „Kroata Esperantisto“
aperas la 20^{an} de ĉiu monato.

Abono:

1 jaro (12 numeroj) K 4.—
» (6 numeroj) K 2.—
Por unuiganoj jara abono K 2.—

Redakcio kaj Administracio:
Zagreb, (Kroatujo) Zrinjski trg 16.
Redaktorino: **Danica de Bedeković.**

Reklamo:

1 paĝo K 25 1/4 paĝo K 7
1/2 » » 13 1/8 » » 4
kun unufoja apero.
Por 7—12 anoncoj 25% rabato.
Po linioj laŭ interkonsento.

ENHAVO: St. Tomić: Pri reformoj — G: Voĉo el Dalmatujo. — Tria brita esp. kongreso. — Prvi esperanto-dan za sve zemlje Austro-ugarske monarhije u Beču. — Elleder: Ne timu. — Heine-Hinrichsen: Asra. — Ignotus-Rajczi: La tago de la gloro. — Greinz-Rosenstock: La diamantoj. — Krajcer: Rakonto pri la violeto. — Vukasović-Čupić: Fabloj. — Humorajoj. — Societaj sciigoj. — Hejma movado. — Diversaj sciigoj.

Naŝe uredništvo preselilo se na Zrinjski trg br. 16.

La adreso de nia redakcio estas nun „Zrinjski trg“ No 16.

Molimo naŝe duŝnike, da ŝto prije udovolje svojoj duŝnosti!

MALGRANDA ANONCARO.

(Ĉiufoja presigo de tia anonco kostas 60 helerojn = 25 sd.).

K. Kuthan, red de »Studento«, (organo por int. korespondado de studentoj) petas informojn pri studado en Kroatujo. Praha II. Ječna ul. 24.

Sro **Marko I. Koprivica**, komercisto, Ĉemerno, Avtovac, Hercegovino, desiras korespondadi per leteroj aŭ ilustritaj poŝtkartoj kun geesperantistoj el ĉiuj landoj.

Sro **Stanislav Rosenstock**, Zagreb, Gundulićeva ul. 35. serĉas »Kroatan Esperantiston«, No 2a, jarkolekto 1909. Oni sendu proponojn.

Sro **Đuro Vojković**, apotekisto, Klanjec, Zagorje, Kroatujo, deziras korespondandi per leteroj aŭ ilustritaj poŝtkartoj kun geesperantistoj el ĉiuj landoj, pretepe el Bosnujo, sia patrujo

INTERŜANĜE RICEVITAJ GAZETOJ.

(Esperantske novine, koje dobivamo u zamjenu).

Jara abonkosto, Sm.

Jara abonkosto Sm.

Algérie-Transports Saint-Eugène (Alger) 8, rue Carnot. Redaktoro: Maurice Aubert	2-80	La Ondo de Esperanto , Moskvo, Tver- skaja 28, Red. A. A. Laĥarov	1-00
Bohema Esperantisto (Ĉesky esperan- tista) of org. de »Bohema Asocio Es- perantista«. Praha III. Kampa 495, Bohemujo Red. H. K. Bouška		La Pioniro , Budapest, VI, Nagymező-u 12. 1/16 Red. Jules de Bulyovszky	1-
Brazila Esperantisto , of. org. de la »Braz'la Ligo Esperantista«, Rio de Janeiro, Rua S. José N. 77.	2-40	La Revuo , Paris, 79, Boulevard Saint Germain, Red. Carlo Bourlet	2-41
Časopis Českých Esperantistů , mon- nata organo de l' Bohemoj. Praha II. Ditricheova 7. Red. Ed. Kühn	1-50	La Spritulo , gazeto por humoro, Leip- zig, Körnerstr. 31, Red. Richard Bresch	1-20
Dana Esperantisto , Kopenhago. Frede- riksborgg, 26 Red. F. Skeel-Gjorling	0-65	La Suno Hispana , Valencia, Pintor Lopez 3 Red. Augusto Jimenez Loira	1-20
Esperanta Abelo , Bologna (Italujo) M. d'Azeglio 600, A. Tellini	0-50	Le Monde Espérantiste , Paris, 3, Rue Sophie-Germain. Red. L. Carlos	0-85
Esperanto Nouvelle , Paris, une d'Alesia.		Liber Penso , Sens (Yonne), Francujo Sekr. R. Derhays	
Espero Katolika , Paris, 10. Rue Bé- ranger. Dir. Abato Austin Richardson, ĉefredaktoro: Claudius Colas	2-	Lingvo Internacia , Paris 33, rue Lacépède, Red. Th. Cart	2-
Eurpa Kristana Celado , Genevo, 4. Cité. Red. Ch. Briquet	0-75	Lorena Stelo , Nancy, 63 Rue de Villers, Red. Docteur Noel	0-40
Fides , Vilassar de Mar, Carres de Sant Roc, 22.	1-20	Lumo , org. de l' »Bulgara Esperantista Ligo«, Popovo, Bulgarujo.	
German Esperantisto , of. org. de la »Germana Esperantista Societo« Berlin, Lindenstr. 18/2. Red. I. Borel	1-50	Mitteilungen , of. org. de la »Esperanto Gesellschaft« Dresden, A. Bismarckpl. 12	1-
Gr. Klingva Esperantano , Samos (Aria-Turklando), Red. »Samosa Espe- rantista Societo«	1-20	Norda Gazeto , Saint-Omer, Boul. Vauban Red. E. Deligny	0-40
Hina-esperanta Revuo .		Normanda Stelo , Rouen 41, Rue de la Vicomté, Red. Liébard et Lerouc	1-
Hungara Esperantisto , Budapest, Alpár- u. 8. Red. Josefo Miletz	1-70	Norvega Esperanta Gazeto	
Informaj Raportoj , Wien, VII/I. Band- gasse 31, Red. K. V. Ahlgrimm	1-	Norvega Esperantisto , Kristiana Stol- makergate 6. IV.	
Internacia Pedagogia Revuo , Bystřice Hostyn, Moravio. Red. Th. Čejka	1-	Notizie Esperantiste , of. org. de la »Grupo Esperantista« Palermo, Via S. Agostino, N. 6. Red. Giov. Casigliola.	
Internacia Socia Revuo , Red. J. L. Brujin, Kepplerstraat 170, Hago, Neder- lando		Nova Sento , Bilbao (Hispanujo) Strato Jardines, 7	0-90
Japana Esperantisto , Tokio Marunouchi. Red. Ĉif Tošio	1-	Paris Esperanto , of. org. de »Groupe Espérantiste de Paris« Red. 3, Place Jussien, Paris V.	2-
Junco , of. org. de la »Franca federacio de la Juna Esperantistoj. Paris, 152. Boulevard Raspail, Dir. F. Duviard.		Oficiala Gazeto Esperantista , Paris 51, rue de Clichy	2-
La Australia Verda Stelo , George Collingridge, Barnsby N. S. W. Australia.		Pola Esperantisto , Varsovio, Marszał- kowska 143. Red. Dro. Leono Zamenhof	2-
L'Informilo , alais (Francujo), 8, Rue de Rome		Portugala Revuo , Porto, Rua do Rosario 215, Red. S. A. Proenca	2-
La Duonmonato , Eld. Johan Heyn, Tho- masring 6, Leipzig. Red. Karl Steier.		Rumana Esperantisto , Bukarest, 5. Str. I. C. Brătianu, Red. Dro. G. Robin	2-
Le Du teloj , org. de »Chila Esperan- tista Asocio, Casilla 728. — Santiago. Chile.		Rumana Gazeto Esperantista , of. org. de l'Federacio de la Esperantistaj So- cietaj el Rumanujo, Bukaresto, Str. Colței 16. Dir. Dro. S. Kimel.	
La Esperanta Instruisto , London, W. 17. St. Stephen's Square. Red. I. C. O'Connor	0-75	Ruslanda Esperantisto , Peterburgo, Nevskij, 40 Red. Dro. Espero	3-20
La Esperantisto , Leipzig, Talstr. 27. Red. Fritz Stephan	1-35	Samdeonmonato , Redak. Verda stello & Ko. 33, Abekawa-machi Asa- kusa, Tokio Japanujo	
La Espero , C. C. Briggs, Publisher Acorn Place, des Moines, Iowa, U. S. A.		Sarta Stelo , Le Mans Sarthe (Franc- ujo), 14, rue Scarron, Red. Lepeltier	0-40
La Hollanda Pioniro , of. org. de la hollanda societo »La-Estondo Estas Nia« Kepplerstr. 170, Hago. (Red. H. Block, Singel, 386 Amsterdam).		Studento , revuo de studentoj esperan- tistoj. Praha Red. K. Kuthan, Ječná 24. Adm. F. Stepanek, Karsin 241.	
La Londona Gazeto , of. org. de la »Federacio de la Londonaj Grupoj Es- perantistoj« London, 78 Malvern Road. Red. C. P. Isaac	0-50	The British Esperantist , High Holborn, London, W. C.	1-5
		Tra la Finstelo , Béziers, Francujo 2, rue Abelard, Red. Firo Flourans	0-80
		Tutmonda Espero , Barcelona, Paradís 12	2-
		Verda Stelo Internacia , Miller, Mi- surio, U. S. A.	
		Universo , Dresden 20 Red. Dro. Albert Schramm	
		Voko de Kuracistoj , Lwów (Aŭstrio- Galicio), Strato Śniadeckich Nro. 6. Red. Dro. Stefan Mikolajski	1-50

KROATA ESPERANTISTO

OFICIALA ORGANO DE LA „DRUŠTVO HRVATSKIH ESPERANTISTA“
KAJ DE LA „KROATA AKADEMIA ESPERANTISTA SOCIETO“.

MONATA

GAZETO.

La „Kroata Esperantisto“
aperas la 20^{an} de ĉiu monato.

Abono:

1 jaro (12 numeroj) K 4.—
(6 numeroj) K 2.—
por unuiganoj jara abono K 2.—

Redakcio kaj Administracio:
Zagreb, (Kroatujo) Zrinjski trg 16.

Redaktorino: **Danica de Bedeković.**

Reklamo:

1 paĝo K 25 1/4 paĝo K 7
1/2 » » 13 1/8 » » 4
kun unufoja apero.
Por 7—12 anoncoj 25% rabato.
Po linioj laŭ interkonsento.

ENHAVO: St. Tomić: Pri reformoj — G: Voĉo el Dalmatujo. — Tria brita
esp. kongreso. — Prvi esperanto-dan za sve zemlje Austro-ugarske
monarhije u Beču. — Ellender: Ne timu. — Heine-Hinrichsen:
Asra. — Ignotus-Rajczi: La tago de la gloro. — Greinz-Ro-
senstock: La diamantoj. — Krajcer: Rakonto pri la violeto. —
Vukasović-Čupić: Fabeloj. — Humoraĵoj. — Societaj sciigoj. —
Hejma movado. — Diversaj sciigoj.

PRI REFORMOJ.*)

La homara historio montras al ni, ke la apero de ĉiu religio, de ĉiu socia
religia sistemo, post kelktempa ekzistado estis sekvata de apero de deslan-
gaj teorioj, konsiderataj kiel herezo de la ortodoksaj disciploj. Ne nur ab-
raktaj idearoj estas fruktabundaj je herezoj, sed eĉ ĉiu konkreta teknika eltro-
taĵo naskas multnombrajn sistemojn kaj patentojn, kiuj ne ĉiam montras efektivajn
plibonigojn kaj pliperfektigojn, sed ofte nur reformemon kaj aliĝemon pro ambi-
cio aŭ profitespero.

Estas kompreneble, se Esperanto ne povis saviĝi de tiu ĝenerala sorto de
ĉiaj kreitaĵoj, ke inter ĝiaj apobantoj nepre devis ankaŭ naskiĝi ekdeziro refor-
madi, pliperfektigadi. Kvankam tiu fenomeno ne mirigas nin kaj, ĉe la unua dis-
tinkto de Esperanto ne timigas nin, estas tamen bone serioze prijuĝi ĝin: por
ĉio verema, nenia fenomeno estas sensignifa.

La elementoj de lingvo, kiuj povas bezoni plibonigon, estas: gramatiko,
fonologio, fonetiko kaj ortografio. Sintakson mi ne citas, ĉar ĝi ne povas esti
regulata por reguloj: ĝin kreas la stilaĵ modelaroj.

La gramatiko de lingvo povas esti reformata nur en du direktoj: plisim-
pligante kaj eligante konfuzigaĵojn; la kreo de novaj vortoj kaj afiksoj estas afero
de literatura disvolvigo, ne de arbitra regularo. Plisimpligi esperantan gramatikon
estus deziro, se ne absurda, almenaŭ malserioza. Kiom oni povas plisimpligi gra-
matikon konsistantan el 16 reguloj sen esceptoj?!

Reguloj naskantaj konfuzigon, en Esperanto tute malestas. Oni nur tralegu
„araono“ tradukitan de Dro K. Bein, kaj oni diru ĉu lingvo, kapabla reesprimi
ĉiajn delikatajn nuancojn de homa penso en tia ĉefverko, kun klareco kaj perfek-
teco egalaj al tiuj de l' originalo, povas enhavi konfuzigaĵojn.

*) Upozorujemo naŝe cijenjone ĉitatelje na ovaj izvrsni ĉlanak naŝega vrloga zemljaka, prvoga
profesora Esperanta, koji nam ĉlanak jasno pokazuje, kako je besmisleno nastojanje, reformirati
izvrsni i laki Esperanto.

Uredništvo.

Ĝis nun, kiom mi scias, la etimologiaj kaj fonetikaj reformdeziroj naskiĝis nur inter eŭroplingvanoj. Kial? Ĉu Esperanto ne estas esence Eŭropa lingvo? Ĝi ne pli rajte la Azianoj povus postuli reformojn konformajn al iliaj idiomoj? Ĝi estas parto de homaro, kvante pli konsiderinda ol Eŭropanoj. Sed ili silentas pri reformoj; eĉ niaj japanaj samideanoj energie protestas kontraŭ ĉia ektaŭso de la Fundamento. Ĉu la francaj Idistoj, kiuj volas tute francigi lingvon internacian, rimarkas, ke tio estas internacia malĝentilaĝo. La Eŭropanoj ne pensu, ke ili havas la iajn privilegiojn, rilate al internacia lingvo: Zamenhof ne estas Eŭropano: per lia kreitaĵo mem li fariĝis homarano, kaj Esperanto apartenas al Afriko samgrade kiom al Rusujo, kie ĝi estis naskita.

Sed kia lingvo ĝi fariĝus, se ĉiu nacio ekvolus enŝovi en ĝin siajn elementojn! Ĝi ja reprezentus ion pli teruran ol la konfuza bruo, ĉirkaŭinta la legendan Babilonan turon.

Esperanto konsistas superrege el romanaj vortradikoj, kion ja pravigas la historio de nia civilizacio, daŭriganta nur la civilizacion antikveklasikan. Fonetike ĝi estas belsona, poezia lingvo, kaj se iuj sonoj ne plaĉas al ĉiu naciiano, la naciianoj memoru, ke ankaŭ la sonoj de ilia patra lingvo ne povas plaĉi al ĉiu aliĉiano. Ĉiu homo lerninta kelkajn lingvojn scias, ke komence oni malfacile venas la senton pri strangeco, eĉ malbonsoneco de la novaj sonkombinigoj. Do ni ne estu pli netoleremaj rilate al Esperanto, kiu devas interkomprenigi homojn plej diversligvana konsento, ol ni estas rilate al lingvo de nia najbaro.

Graza Idisto, volante montri la malbelsonecon de Esperanto, kunflikis frazon kun multaj sinveksantaj: »ĉiuj tiuj kiuj . . .«. Ĝi estas la samo, kiel se oni provu la malperfektecon de franca lingvo per la frazo: »car Didon dina dit-on-dos d' un dodu dindon«. Tio ja estas malhonesteco aŭ ligva nescio. Mi supozas, ke la lastan okazon eĉ la aludita Graza Idisto, kaj petas lin, ke li bonvolu la lingvon antaŭ ol aŭtoritate verkadi pri ĝi.

Ĉu mi parolu pri la simpleco de ortografio? Mi timas ridindigi min, provante pruvi evidentajn. Tamen estas homoj, kiuj trovis en Esperanta ortografio forĵetindajn aĵojn. Tiel iu Graza Idisto harangis kontraŭ la kompatindaj supersignoj, dirante ke estante karakterizaj por slava ortografio, ili estas forĵetindaj de la germana Belegan ideon pri internacieco konceptis tiu ĉi sinjoro. Mi gratulas!

Ĝis nun mi penis montri nur la senutilecon de reformoj arbitraj, nun mi diros kelkajn vortojn pri ilia maljusteco kaj malutileco.

Maljustaj ili estas ĉar ili aperas en periodo propaganda. La nunaj Esperantistoj estas nur oneto de la estonta Esperantistaro, kaj ili arogas al si la rajton altrudi reformojn al tiuj estontaj Esperantistoj. Ĉu ili estas certaj, ke se ilia reformpropono estus akceptitaj ne povus veni tempo, en kiu, konvinkite pri la superflueco kaj malĝusteco, la Esperantistoj ne reforĵetus ilin, revenante al la bona Fundamento? Ĉiu honesta samideano laboru por la disvastiĝo de nia lingvo kaj rezervu siajn gustetojn por tempo pli oportuna. Kaj la honestaj konkurantoj ne nomu ilian lingvoprojekton »reformita Esperanto«, ĉar tio tre similas al ruzo de la fabrikanto-fuŝisto, donanta al sia fuŝaĵo nomon de alia bona komencaĵo, por tropeallogi aĉetantojn.

Malutilaj estas la reformoj arbitraj, ĉar ĝi plifortigas nian plej gravan malamikon: la dubon al nia sukceso. Kiu estus tiel freneza lerni internacian lingvon se li scius, ke ĉiu 5 aŭ 10 jare oni enkondukos reformojn tiajn, ke la tuta antaŭlaboro prilingva kaj literatura fariĝu subite senvalora.

Feliĉe la reformoj fantome vagadas en la cerboj de reformemuloj multajn amase, ol en realeco.

Esperanto disvastiĝas senĉese, kaj ĝiaj sinceraj anoj kondukas ĝin al fina punkto ne deklinigite de la diversaj gustodiferencoj. Mi konkludas per la devizo de la estiminda kunfrato »Lingvo Internacia«: ni fosu nian sulkon!

Stanislav Tom

DO EL DALMATUJO.

Ĉu ne? La plimulto de nia estimata legantaro opinias, ke Dalmatujo ankoraŭ
akradis la belajn sonojn de nia lingvo?

La celo de tiuj ĉi linioj estas montri, ke ankaŭ tiu ĉi mizera lando konatigis
la verda steleto kaj ĝia signifo.

En majo 1908 oni legas artikolojn pri esperanto en »Sloboda«, »Velebit«
esperantaj en Split), »Crvena Hrvatska« kaj »Dubrovnik« (aper. en Dubrovnik);
ĉi tiu parolado, kurso kaj eĉ fondiĝis klubo en Dubrovnik; aliaj urboj kaj urbetoj
ĉi tiu interesigi je tiu ĉi novaĵo.

Sed la pioniroj de nia afero, du studentoj, forvojaĝis al siaj universitatoj kaj
ĉi tiu la fervoreco kaj entuziasmo ekdormis por dormi ankoraŭ hodiaŭ.

Sed feliĉe la komenco de la Esperanta movado lasis en Dubrovnik signon,
ĉi tiu tre karan — unu nomon, kaj tiu ĉi estas: »Admirinda« (tiel nomas la du-
bvnikina kinematografo)

En la 1909. Dalmatujo estas inde reprezentita per bravaj siaj filoj: S Ferri
la V-a. kongreso kaj N Mirošević de Sorgo eĉ la I-a. bohema kongreso en
ĉi tiu. R. Rubčić paroladis pri ĝi en la »Stiria Esp. Societo« en Graz.

Sro kand. forest. Karl de Radimiri paroladis la 16an de tiu ĉi monato en
akademia Societo Esperantista« en Wien pri »Esperanto en la suda parto de
monarĥio«.

Ni estu kontentaj pri la ĝisnunaj sukcesoj, esperu pri tempoj pli feliĉaj, kaj
ĉi tiu pacience »ĝis la bela sonĝo de l' homaro por eterna ben' efektiviĝos«.

Glorlupo.

LA BRITA ESPERANTISTA KONGRESO. BEĈI BRITANSKI ESPERANTSKI KONGRES, 1910

Od predsjudnika esperantkoga društva u Cheltenhamu, gospodina Arch-
ald Kenyon stiglo je našemu uredništvu veoma ljubezno pismo, u kojem se
sivlju Hrvati esperantisti, da posjete treći britanski kongres esperantista, koji će
obdržavati u Cheltenhamu 14. 15. i 16. svibnja 1910. — Naš je tajnik gosp.
evan Vidak primio prekrasni »afišo« od toga društva, koji je izvjesio
našim društvenim prostorijama. Cheltenham je sa svoga prekrasnoga položaja,
torijske znamenitosti i kao središte triju velikih kolegija najzgodnije mjesto za
av kongres u ĉitavoj Velikoj Britaniji. I okolica Cheltenhama poznata je sa
je ljepote. Gradska kuća, koju je gradsko vijeće ustupilo kongresu, imade naj-
gantnije i najkusnije dvorane za sastanke u ĉitavoj Engleskoj. Putnici na
ngres dobit će veliki rabat na željeznicama. Želi li tko posjetiti taj kongres,
a se obrati na slijedeću adresu: *Archibald Kenyon* (loka organizanto de la
a Brita Esp. Kongreso) *Oscarville, Hayward's Road, Cheltenham, Glos,*
glujo.

VI ESPERANTO - DAN ZA SVE ZEMLJE AUSTRO-UGARSKE MO- RHIJE U BEĈU.

Esperanto - Tago en Wien. Pentekosto 1910. Laŭ la propono de la
go de germanlingvaj aŭstriaĵ Grupoj esperantistaj« okazos dum Pentekosto (15an
16an de Majo) la »Unua Tutaŭstria Internacia Esperanto-
go.«

Ĉiuj naciaj organizoj konsentis kaj promesis partopreni tiu ĉi gravan kunvenon.
La programo estas dissendota al ĉiuj esperantaj kluboj en plej proksima tempo.
Ĉiuj gesamideanoj estas korege invitataj veni Wien'on por partopreni.

Adreso: »Labora Komitato por la Esperanto-Tago«, Wien, I. Stubenring 18.
fejo Esperanto.

Literatura kaj amuziga parto de »Kroata Esperantisto«

NE TIMU.

Se vento furioza, fajfanta kaj akra
Marondojn bruigas kaj skuas kruuele,
Ĉipeton vagantan dezerto en akva,
Se fleksas malsupren malfortan ĝi velon —

Ĉu tiam do plendos en horo danĝera
Maristo sentima? Ĉu senesperigos
Kapricoj de l' mar' lin, perfida, mistera?
Ĉu povas li pensi ke lin pereigos

Ĥaos' d' elementoj? Ĉu povas timigi
Nin ĉiuj ŝtonpintoj de l'homa malsprito
Kaŝataj en mar' de nescio kaj igi
Nin dubi rektecon de voj' elektita?

Ne timu vi maron, malican, ŝanĝeman,
Sed naĝu kuraĝe antaŭen fiera —
Laboru sindone, fervora, penema,
Kaj vin rekompencos la venko de vero.

Por »Kroata Esperantisto« verkita de R. J. Elleder.

Vladivostok 20. I. 1910. (Orienta Siberio).

LA TAGO DE LA GLORO.

De Ignotus tradukis: *Rudolfo Rajczi*.

Mi kune sidis kun juna pentristo.

— Gloro . . . gloro . . . kredu vi ke la gloro ankaŭ, kiel la feliĉo, estas afero de la nervoj. Ekzistas homo, kiu neniam povas esti feliĉa kaj la suno de la gloro por li estas nordlumo, en kiu li frostremas, kvazaŭ elpelita hundo. Ĉu ni ne trinkus tason da grogo?

— Mi konsentas.

— Kelnero, ankoraŭ du grogojn! Ĉu vi aŭdas, kiel tremadas mia makzelo? Mi frostremas, kiel pasero, kaj sekve de tio mi mortos. Nur tio min konsolas, ke nun eĉ en Venetio pluvas.

— Nu, ni iru pli suden, en Napolon, en Sicilion.

— Lasu nur, mi tremus ankaŭ tie. Mi ĉiam frostremas. Matene, kiam mia kapdoloro min vekas, sub la plumkovriloj mi frostremante kunkurbigas. Post la baniĝo apud la varmega ferforno, dum mia haŭto preskaŭ bruliĝas, enkliniĝas miaj genuoj, tiel min tremigas la malvarmo. Mi frostremas ĉiam kaj ĉie.

— Estis vespero post la malfermo de la vintra ekspozicio, same kiel nun, noktomezo. Mi ne scias, kie vi vagadis, sole mi devis tie ĉi sidi en tiu ĉi malbenita kafejo. Mi legis ĵurnalon. Ĉiuj estis plenaj je la pentraĵa ekspozicio.

— Kaj je via gloro.

— Kaj je mia gloro. Ho! estis tre agrable! Vi ĉiuj, kiuj skribas tiujn nigrajn literojn por la presado, kaj ne ŝatas la interesecon de la famo, ĉar, kiel sukeraĵisto, vi scias, kiel ĝi pretiĝas, — vi nek scias, kian gravajon vi faras.

— Per unu vorto: ĉu estis agrable?

— Estis agrable, nature agrable. La nigraj literoj dancis antaŭ miaj okuloj, kaj jen serpentume, subkline, jen rerektege ĉiuj ili sibladis: mi estas la famo, la famo de cia nomo! Ĉiuj laŭdis mian pentraĵon kaj atendis de mi multon. Mi tion ne deziris de ili.

— Kion?

— Ke ili multon atendu. Mi estas konata de ili, eble de ili ĉiuj. Ili ĉiuj estas bravaj, ĝentilaj, kleraj sinjoroj. Kelkaj el ili estas ankaŭ geniuloj, troviĝas eĉ inter ili, kiuj ne estas kolorblindaj kaj scias, kio estas valoro, kaj arango. Mi tre ĝojis, ke ili min laŭdis, sed tion lastan mi ne deziris de ili.

La daŭrigo de „La Morto de Smail-aga Ĉengijiĉ“ sekvos en la venonta numero de K. E.

— Vi estas maldankema.
 — Ne, mi nur ne volas, ke vi min opiniu malsaga kaj ke vi kredu, ke mi
 la plej kredema publiko de mia gloro. Mi ne kredas en tiu gloro, kaj neniu
 la rajton ion atendi de mi.
 — Kial do vi pentras?
 — Sekve de malforteco, ĉar mi ne havas volon. Por ia honesta civila ofico
 ne havas la paciencon akiri la diplomon kaj oni devas vivi. Min pereigas
 gentileco de la homoj Kiam mi post la maturekzameno, ĉi tien venis, mi
 gis ĉe advokato kiel skribisto. Mi estis tre feliĉa, ke mi ne devis pensadi,
 ke mi respondis por nenio. Kun vera entuziamo mi skribis ducentfoje po tago:
 ngara generala konsuma unuigo kiel societo . . . « Post kvar tagoj venas mia ĉefo
 la vortoj: kara amiko, vi estas multe delikatcerba por ke vi suferu pro tiu
 alajra laboro. Vi naskigis por pli nobla kaj granda. Vi hodiaŭ posttagmeze
 por aukcii. Mi foriris, sed ne por aukcii. Mi estis, tre malsata kaj mi frost-
 nis terure . . . Mi dungigis ĉe malgrava ĵurnalo kiel tradukisto. Estis vera pa-
 iza vivo. Kun vera volupto mi tradukis de mateno ĝis vespero, de vespero ĝis
 eno: . . . kiel oni, el kompetenta fonto, nin sciigas . . . « Post kvar tagoj
 rolas min mia redaktoro: kara amiko, vi estas multe pli granda talento, por
 vi tiaspecaĵojn faraĉu. Vi naskigis por pli granda: hodiaŭ vi iros por inter-
 bligi la Maharagon. Mi foriris, sed ne al la Maharago. Mi estis malsata kaj
 ire mi frostremis. Ekrememoris mi mian malmultan pentristan scion. Mi iris
 ildpentristo kiel helpanto. Vi eĉ ideon ne havas, kiel ĝue mi desegnis per
 elo kaj linealo la literojn, kaj de mateno ĝis vespero mi feliĉa kolorigis ilian
 rajon per brila, bela, densa, nigra kolorilo. La kvaran tagon venas mia majstro:
 ra amiko, mi trarigardis viajn akvarelojn kaj desegnaĵojn. Vi ja estas granda
 nto! Ne estas inde por vi tia tagsalajra laboro. Vi naskigis por io pli nobla
 alta. Vi posttagmeze komencos tiun verdan leonon, kiun la najbara spicisto
 dis ĉe mi

(Daŭrigota).

RA.
 age el la fonto, kies akvoj murmuretas,
 belega sultanino je l' vespero promenadis,
 age ĉe la fonto, kies akvoj murmuretas,
 a junan sklavon vidis.
 kaj pli li paligadis
 vesperon al li iris
 princino, kaj ŝi diris:
 rup. Danujo.

»Tuj vi diru vian nomon,
 Vian hejmon, vian genton!«
 Diris do la sklav':
 »La nomo: »Mahomed!
 La hejmo: Yemen!
 Kaj la gento: tiuj Asroj,
 Kiuj mortas, kiam amas«.

H. Heine (trad. G. Hinrichsen).

DIAMANTOJ.

olf Greinz. Tradukis Stanislav Rosenstock.

Ili ambaŭ ankaŭ revis pri brila estonto. La estonto alvenis, la brilo tamen
 aperis. Dum sia tuta vivo ili migradis tra dezerta kaj malgaja nebula lando,
 la varmega sopiro en la koro pri la ora sunbrilo.
 Nemezureblajn ondojn da lumo ili deziris en siaj junaj tagoj. Poste fariĝis
 ĉi bezono pri la suno de l' feliĉo ĉiam malpli granda, ĉiam pli modesta. Ju
 pli junaj ili fariĝis, des pli ili estus kontentigitaj eĉ pri la plej malgranda
 o sur siaj grizaj vojoj.
 Kaj kiam ili fariĝis tute maljunaj, ili ĉesis entute esperi pri ia lumeto, kiu
 gus ilian ekziston. Ili kutimigis migradi ĉiam en la krepusko . . . sen suno,
 espero, sen feliĉo.
 Kiel juna muzikisto edzigis Franco Eberhard kun sia Doroteo. Ŝi estis malriĉa
 lino kaj li posedis nenion krom brilaj estontaj kasteloj, songoj pri gloro kaj sukceso.

La feliĉo neniam favoris la junan paron. Malsano kaj ĉagreno estis gas
ĉe ili. Unika infano mortis en tre juna aĝo.

La infano estis malgranda antaŭsento pri la leviĝonta sunlumo. Sed ĉe ti
ĉi feliĉon malheligis la eterna zorgo pri la ĉiutaga pano, ĝis fine la morto kov
per siaj pezaj nubamasoj la lastan peceton de l' blua ĉielo.

La juna muzikisto devis pene per lecionoj laborenspezadi por sia vivsubte
Kion ajn nur li entreprenis, ĝi malprosperis. Ŝajnis, kvazaŭ ia malbeno pend
super ĉio, kion li komencis. Aŭ eble tio tamen ne estis la bona kiso de l' muz
kiun li sur sie frunto kredis senti?

La granda armeo de l' nerekonitaj geniuloj gajnis baldaŭ en Franco Ebe
hard novan membron. Ju malpli juna li fariĝadis, des pli malfacile li trovadis la
borenspezon. La konkurenco de l' junaj fortoj estis tro sentebla.

Fine li devis siajn lecionojn de violonludo doni por vere almoza honorari
Kaj la fino — la fino estis plej maldolea.

Multajn jarojn li revis, kiel fama viro, kiel mondgloro virtuozo reveni
sian hejman urbon kaj prui al tieaj filistoj, ke oni lin jam de komenco maljuste
nerekonis. Post migrema vivado li revenis kiel maljuna, kaduka viro kun sia
zino, kiu ĉiujn malfeliĉojn fidele kun li travivis, por trovi en sia hejmo la lastan
prizorgon

Li ricevis malgrandan okupon ĉe la preĝeja ĥoro, propradire nur specon de
malriĉula prebendo. La manoj de l' maljuna violonisto fariĝis trememaj kaj la ĥo
restro jam multfoje konfesis al li malice, ke li ĉiutempe volonte rezignas je
kunlaboro.

La maljuna geedza paro loĝis en mizera luita ĉambro sur la kvara etaĝo de
unu el angulaj stratoj. Kamentuboj, fajromuroj kaj frontonoj formis preskaŭ la
solan perspektivon de la ambaŭ fenestroj de l' ĉambro. Suno kaj blua ĉielo en
rigardadis tiel malofte, kiel ili ĉi tion faris de longe en la vivo de l' amba
gemaljunuloj.

Malgraŭ tio estis la malriĉa violonisto precipe fiera, ke li povis pagi la
luoprezon por tiu ĉi propra loĝejo de sia malgranda gajno kaj ke li ne estis de
vigata loĝi en malriĉulejo. Tion ĉi li timis ĉiutage.

Kiam li estis ludonta ĉe diservo aŭ ĉe funebra meso, oni povis aŭdi lin ek
zercanta hejme dum longaj horoj kelkajn pasajojn, kiujn li antaŭe en kelkaj mi
nutoj estus ellerninta. Portante la violonon en la verda drapo sub la brako, li kase
eniris tremante sur la ĥoron de l' paroĥa preĝejo, kun tia sento, kvazaŭ li estus
akuzito, kiu antaŭ sia severa juĝisto devis aperi.

Nur ne en la malriĉulejon! Prefere vendi sian lastan havaĵon, kiun li ankoraŭ
nomis sia propra! Ĝi estis tri multvaloraj violonoj, kiuj li en sia juneco okaze
malkare akiris.

Ili ĉiel prezentis modestan sumon, kiu povus lin eble savi de la malriĉulejo.
Eble . . . se li kaj lia Doroteo ne ankoraŭ longe vivus. Por unu, du jaroj ĝi
povus cetere sufiĉi.

La disiĝo de tiu ĉi trezoro signifis por la maljuna violonisto envere la lastan
baton, per kiu la sorto povus lin frapi. Estis ja por li feliĉego, per tremanta mano
karesi la brunan lignon de siaj violonoj . . . la arĉon glitigi super iliaj kordoj
kaj revi, kiel tiuj tri instrumentoj estis akompanantaj lin en lia triumfa marŝo
tra la mondo.

La penso, ke li iam devos ilin por mono fordoni, estis por li tiel maldolea,
kvazaŭ li proprajn infanojn vendus en la sklavecon.

Lia Doroteo havis neniam iajn altflugajn aspirojn. Nur pri io ŝi ĉiam revis
kaj sopiris, kiel malgranda knabino pri pupo. Ĝi estis diamantaj orelingoj.

Jam kiel fianĉa donaco troviĝis tiuj ĉi juveloj en la programo. Tiu kompre
neble ne plenumiĝis; ĉar la juna paro havis apenaŭ tiom da mono, por havigi al
si partopage la plej necesajn meblaĵojn.

Sed malgraŭ tio la diamantoj ne estis forigitaj el la programo, akompanante ilin dum la vivo, kiel du en malproksimo brilantaj steloj, kvankam neatingeblaj, al kiuj tamen malgraŭ ĉio celis la plej kuraĝa flugo de l' fantazio.

Kiel grandioze aspektus la bela vizaĝo de l' juna muzikistedzino kun tiuj brilantaj juveloj!

Jaro post jaro pasis kaj jaron post jaro ili ambaŭ havis la esperon, ke la feliĉo tamen fine alvenos kaj kun ĝi la diamantoj de Doroteo.

Dume ŝi helpis al si per la malkaraj oritaj orelingetoj el la tempo de ŝia juneco, kies oro konstante malaperadis kaj paliĝadis. Kiam la unuaj argentaj haroj komencis aperadi sur ŝia kapo, ankaŭ ŝia sola ornamo brilis per nedubebla argenta koloro.

Kiel ofte ili jam posedis la diamantojn en la pensoj. Kiam ili trapasis apud ŝvelbutiko, ili faradis sian elekton, kiel infanoj apud vendejo de ludiloj. Jes, ili povis konduki seriozan kaj tre ekscititan disputon, ĉu tiu ĉi aŭ alia ŝtono me-
(Daŭrigota).

AKONTO PRI LA VIOLETO.

Originale verkita de Ivo Krajer.

Elkreskis malgranda violeto.

Ĝiaj unuaj folietoj ekrigardas jam el la burĝono.

Kiel bela! Kiel kara!

Klinitan sian kapon ĝi fiere levadas kvazaŭ ĝi ĉirkaŭrigardus.

Kiel ĉarma! Sed ĉie ĉirkaŭe nur dornoj kaj pikiloj.

En ŝia unua juna florado ĝi estis gaja kaj vigla, ĝi floradis por esti feliĉa . . . sed ve! la feliĉo ne venis.

Ĝi ekkonis la mondon, ĝian maldelikatecon kaj fierecon, eksentis ĝiajn ĉa-
tenojn kaj ĉiamajn sopirojn — kaj ĝi ree klinis malĝoje la kapon kvazaŭ serĉante la perditan pacon.

La vermo de l' maltrankvileco enŝteliĝis en ĝian junan knabinan koron. Ĉu ĝi pro tio ekĝermis — por ekflori kaj velki ĉi tie? Ne! Tio ne estas la celo de vivo.

Sed ĝi alian celon ne konas — la veran, kiel ankaŭ ni ofte ne konas la nian.

Ĝi scias nur tion, ke la homoj deŝirinte ĝin ornamos per ĝi siajn senkorajn tojn.

Ankaŭ ĝin volis jam iu homo deŝiri, kaj meti sur sian bruston ne deman-
de, ĉu ĝi povus ĉi tie prosperi.

Li volis — sed tamen ne faris tion, ĉar li ne havus eĉ guton da akvo por
sigi poste tiun karesan floretan.

Tiel kaj tial ĝi ankoraŭ kreskas kaj floras inter dornoj, pikiloj kaj miloj da
no, ĝis homo feliĉa troviĝos, kiu ĝin transmetos sur sian amoplenan bruston,
kreskos kaj vivos — kiel simbolo de l' feliĉa amo.

Violeto ĉarma, kiu estos la feliĉulo, kiu vin deŝiros?

LOJ

de Vukasović el Niš (Serbujo) Esperantigis R. M. Ćupić, Danilovgrad, Montenegro.

La najtingalo kaj la pigo.

La sukcesplena kantado de l' najtingalo malĝojigadis la pigon, kiu estis
nata kiel gloramema kaj fierema.

Diversmaniere ĝi jam provis forrabi la gloron de la najtingalo, sed ĉiam

sensukcese. Fine ĝi turnis sin al la najtingalo mem kun la demando, kion ĝi devus fari, por ke ankaŭ ĝia kantado estu plaĉonta al la homoj.

— Kantu ci, kiel ci sentas, tio ĉi estas mia unika konsilo, diris malkaŝe la malgranda kantisto. La pigo rigardadis kelkajn momentojn humile la najtingalon kaj post tio ĝi flateme demandis ĝin:

— Kiam ci jam diris al mi unu veron, estu tiel bona diri al mi ankoraŭ unu: kion mi do devas senti?

HUMORAĴOJ.

La malgranda Anjo kaj Niĉjo interparolis pri sia feliĉa estonteco. Anjo diris interalie:

— »Mi decidis edziniĝi, kiam mi estos 25 jara«.

— »Sed, se neniu venos por peti vian manon en tiu tempo?»

— »Tiam mi restos dudekkvinjara ĝis iu venos.

Akio

Du bestkomercistoj venas al vilaĝano por aĉeti bovinon. En la stalo estis jam malhele. Ili estis apenaŭ enirintaj, kaj jam ambaŭ samtempe ekkriis:

»Ho, kiel maldika! Por tiu ĉi ni nenion povas doni!«

Vilaĝano: »Kial vi krias? La stalo estas ja malplena, la bovino estas en la dua stalo«.

Antonjo Jozibić

DRUŜTVENE VIJESTI.

SOCIETAJ SCIIGOJ.

Druga glavna skupština «Društva hrvatskih esperantista», koja se obdržavala prošle subote, u »Royal«, pokazala je i opet, kako zamjerne dimenzije svakim danom zauzima i kod nas esperantski pokret. Osim brojnih zagrebačkih esperantista, koliko članova i prijatelja »Društva hrv. esp.«, toliko i zastupnika »kluba hrv. akad. esp.«, našli su se tu na okupu i razni odaslanici provincijalnih esp. društava. Različiti brzozavni i pismeni pozdravi, koji su stigli na skupštinu, znak su samo iskrenih simpatija, kojima je širom naše domaje praćen esperantizam.

Sama skupština otpočela je nešto iza 8 sati i to lijepim pozdravnim govorom društvenoga predsjednika g. M. B o t h e a, koji je u najmarkantnijim potezima ocrtao društveni rad u prošloj godini i konstatirao lijep napredak društva. Iza iscrpivoga izvještaja revnoga tajnika g. S. Vidaka, pa vrloga blagajnika g. Vlad. pl. Bedekovića, bude cijelomu odboru podijeljen apsolutorij i zahvala u znak priznanja za njegov neumorni rad u korist društva. Nakon toga prešlo se na promjenu pravila, pa su u živahnoj debati

La dua ĉefkunveno de »Društvo hrvatskih esperantista«, kiu okazis la 12. de Marto en la hotelo »Royal« estas denova pruvo, kiel ankaŭ ĉe ni Kroatoj la esperanta movado ĉiutage ampleksas pli kaj pli vastajn dimensiojn. Krom la granda nombraro da anoj de D H E., kaj de K. A. E S.*, trovigis tie kunigitaj ankaŭ la delegitoj de niaj provincaj esp. grupoj. Diversaj telegramoj kaj skribaj salutoj alvenintaj al la ĉefkunveno estas la signo de sinceraj simpatioj, per kiu estas akompanata la esperantismo tra nia patrujo.

La kunvenon ekkomencigis post la 8a horo per bela saluta parolado la societa prezidanto Sro Mirko B o t h e, kiu donis al la ĉeestintoj skizo de la societa laboro en la jaro 1909. Post la detalaj raportoj de la fervora sekretario Sro Stevan V i d a k, kaj de la tre agema kasisto Vladimir de B e d e k o v i ć oni esprimis al la tuta komitato plej profundan dankon por ĝia senlaca laboro por la prosperado de la societo. Poste oni transpaŝis al la sangado de la societa regularo kaj en la vigla debato precipi-

*) »Kroata Akademia Esperantista Societo«.

osobito sudjelovala gg. Vidak, Jakovljević i Badalić. Kad se predsjednik u smislu pravila zajedno s cijelim odborom zahtevalno, započeo je izbor novoga odbora, a mjesto predsjednika zauzeo je dobní predsjednik satnik g. Kelek. Iza obavljena skrutinija pročitao je predsjednik ovaj rezultat izbora: predsjednik Mirko Bothe, tvorničar; podpredsjednica Danica pl. Bedeković-Pobjenička; tajnik Josip Badalić, stud. phil., blagajnik Vladimir pl. Bedeković-Pobjenički, bankovni činovnik; odbornici: Stevan Vidak, kr. katastralni mjernik; Petar Jakovljević, knjigovodja, Dragutin Kelek, c. i kr. satnik u m., Stjepan pl. Raškaj, trgovac i posjednik i Jovan Savić, tipograf; nadzorni odbor: Ljudevit Ružić, kr. katastralni mjernik, Antun Valić, bankovni činovnik i Mileva Verlić, bankovna činovnica.

U ime novoga odbora zahvalio se toplim riječima na novo izabrani predsjednik g. M. Bothe na odličnom povjerenju, koje mu je ovim ponovnim izborom iskazano. Obecavajući, da će uložiti sve sile u korist i procvat društva, moli sve članove za pripomoć u njegovu nastojanju, a s osobitom se molbom obraća na najini »klub hrv. akad. esp.«, koji je i dosele bio desna ruka njihovu društvu. Sa strane akad. esp. kluba pozdravio je novi odbor srdačnom zdravicom g. I. Krajczer, cand. iur., pa ističući vidljive plodove uzajamnoga rada obiju društava u prošlom godištu nada se, da će ti plodovi u budućoj godini biti i obilatiji i pozitivniji. — Od pozdravnih govora reprezentanata stranih esp. društava spominjemo govor našega omiljeloga i revnoga člana i predsjednika esp kluba u Klanjcu g. Gjure Vojkovića, ljekarnika iz Klanjca, a napose ističemo upravo prekrasan govor zastupnika poljskih esperantista g. Rosenstocka, koji je u oduševljenoj esperantističkoj besjedi nanizao upravo prekrasan broj vanrednih misli o nutarnjoj ideji Esperanta i o njegovu značenju za Slavenstvo. Spomenuo je veliki rad gde pl. Bedeković za našu stvar i pozvao sve, koji su nadahnuti našom idejom, da sudjeluju u propagandi tim više, što nam se boriti ne samo protiv poljskih neprijatelja nego i protiv onih, koji tobož nadahnuti našom idejom na-

partoprenis sinjoroj Vidak, Jakovljević kaj Badalić. Post kiam la prezidanto kun la tuta komitato laŭ la regularo danke demetis siajn ĝisnunajn oticojn, komencis la balotado de nova komitato, dum kio prezidis la agoprezidanto kapitano D. Kelek, kiu poste tralegis la rezultaton de la balotado: Prezidanto Sro Mirko Bothe industriisto kaj fabrikanto. Vicprezidantino: Sino Danica Bedeković de Pobjenik. Sekretario: Josip Badalić, stud. phil. Kasisto: Vladimir Bedeković de Pobjenik bankoficisto; bibliotekisto: Sro Petar Jakovljević, librotenisto. Estraro: Dragutin Kelek, kapitano, Stjepan de Raškaj, komercisto, Jovan Savić, kompostisto kaj Stevan Vidak, inĝiniero. Kontrola komitato: Fino Mileva Verlić, bankoficistino kaj Sroj Ljudevit Ružić, inĝiniero; Antun Valić, bankoficisto.

En la nomo de la tuta komitato dankis la reelektita prezidanto Sro M. Bothe por la honoriga konfido montrita al li per la denova elekto. Promesinte, ke li uzos ĉiujn siajn fortojn por la progresigo de la societo, li petis la societanojn por ilia helpo en lia penado, kaj precipan peton li direktis al la agema akademiana klubo K. A. E. S., ke ĝi estu ankaŭ estonte kiel ĝis nun la dekstra mano de la D. H. E. En la nomo de akademianoj dankis Sro Ivo Krajczer, cand. iur. menciinte la videblajn fruktojn de la reciproka helpado de la ambaŭ societoj en la pasinta jaro, kaj li esprimis la esperon, ke tiuj ĉi fruktoj fariĝos estonte ankoraŭ pli riĉaj kaj pozitivaj. El salutaj paroladoj ni mencias la paroladon de nia fervora kaj simpatia ano kaj grupestro el Klanjec, Sro Ĝuro Vojković, apotekisto, kaj recipe la vere belegan esperantan paroladon de la reprezentanto de polaj esperantistoj Sro Stanislav Rosenstock, kiu detale preparolis en belegaj vortoj la internan ideon de Esperantismo kaj ĝian signifon por la tuta slavaro. Li mencias la gigantan laboron de Sino de Bedeković por nia afero, kaj elvokis ĉiujn inspiritajn de nia ideo por partopreni en la propagando des pli, ke ni estas devigitaj batali ne nur kontraŭ eksteraj malamikoj, sed ankaŭ kontraŭ

stoje svim mogućim sredstvima da ruše naš pokret. Na tom sjajnom upravo govoru, u kojem je pozdravio i novi odbor, zahvalila se jednako toplo i rječito potpredsjednica gđa Danica pl. Bedeković, na što je g. Rosenstocku kao zaslužnome članu za »Društvo hrv. Esp.« predano ukusno uvezano godište društvenoga organa »Kroata Esperantisto« u znak hvale za njegovo korisno djelovanje za spomenuto društvo

Kad se službeni dio skupštine svršio, slijedila je uobičajena nevezana zabava, koja se oteglala do sitnih ura. Kako je iste večeri bilo zabava i plesova na sve strane, može si društvo doista čestitati na uspjehu, što se uza sve to toliki broj oduševljenih pristaša Esperanta našao te večeri na okupu. Svakako je to inultima linea dobar znak i za budućnost Esperanta u našoj miloj Hrvatskoj.

Društvena čitaonica. »Društvo hrvatskih esperantista namijenilo je za svoje članove i za članove »Kluba hrv. akademičara esperantista, koja će se otvoriti 1. travnja t. g. Zrinjski trg br. 16. III. kat (dvorišne stube). U čitaonici bit će priličan broj esperantskih knjiga i veoma mnogo novina esperantskih i malo ne svi naši zagrebački dnevni i provincijalne novine: Čitaonica bit će otvorena dnevno. Satovi javit će se naknadno u našim dnevnicima.

U istim prostorijama bit će od 1. travnja i naše uredništvo.

Koncert naših društava. »Društvo Hrv. Esp.« priredit će zajedno s »Društvom Hrv. Akademičara Esperantista« i sa »Akademičkim potpornim društvom« koncert s plesom Točnije o programu, datumu i mjestu koncerta čitat će se pravodobno u našim dnevnicima i domaćim novinama.

Čitavi aranžma toga koncerta preuzeo je naš veoma revni član g. Stevo Vidak.

Delegatom Universala Esperanta Asocio izabran je naš vrli esp. pisac i član g. Ivan Stalzer, stud. iur. Spomenuti gospodin imenovan je također hrvatskim konsulom »Internacia Studenta Unio«.

tiuj, kiuj kvazaŭe inspiritaj de nia ideo klopodas per ĉiuj eblaj rimedoj rompi nian movadon. Je tiu ĉi brila parolado, en kiu la parolinto ankaŭ salutis la estraron, varmege dankis esperante la vicprezidantino Sino D. de Bedeković, kaj transdonis al la meritplena Sro Rosenstock por lia oferema kaj fervora apogo kaj kunhelpo al nia societo la lukse binditan lan hajeron de la societa oficiala gazeto »Kroata Esperantisto«.

Post la fino de la oficiala parto de la kunveno sekvis la amuzo, kiu dauris ĝis la matenaj horoj. Ĉar la saman vesperon okazis diversaj aliaj amuzoj kaj baloj, la societo povas vere gratuli sin je la sukceso, ke malgraŭ ĉio ĉi troviĝis tioma nombro da ĉeestintoj. Certe estas tio bona signo ankaŭ por la estonteco de Esperanto en nia kara Kroatujo.

Jos. Badalić, stud. phil.

La societa legejo. La kroata esperantista societo luis por sia anaro kaj por la anoj de K. A. E. S. legejon, kiu estos malfermata je la 1a Aprilo tiujare »Zrinjski« trg 16. IIIa etaĝo (korta ŝtuparo). En la legejo troviĝas sufiĉa nombro da esperantaj libroj kaj multe da gazetoj esperantaj kaj preskaŭ ĉiuj niaj lokalaj kaj hejmaj gazetoj. La legejo estos malfermata ĉiutage. Je kioma horo, tion ni sciigos poste en niaj Zagrebaj ĵurnaloj.

En la samaj lokaloj troviĝas de nun ankaŭ nia redakcio.

Koncerto de niaj societoj. La »Kroata Esperantista Societo« aranĝos kune kun la »Kroata Akademia Esperantista Societo« kaj kun la »Akademia apoga societo« la venontan monatan grandan koncerton kun dancado. Pri la programo, dato kaj loko de la aranĝota koncerto oni legos ĝustatempe en niaj hejmaj naciaj gazetoj.

La tutan aranĝadon de la koncerto prenis sur sin nia fervorega ano, Sro Stevo Vidak.

Delegito de U. E. A. Kiel delegito de U. E. A. estas elektita nia ano kaj bonega esperanta verkisto Ivan Stalzer stud. iur. La citita sinjoro estas ankaŭ kroata konsulo de la »Internacia Studenta Unio«.

Ĉestitamo od srca našem neutrudlji-
vome suradniku!

SANĜIGO DE SEKRETARIO. Ni tre bedaŭras, ke ni devas sciigi al nia anaro, ke nia ĝisnuna fervora sekretario Sro Stevan Vidak delasis sian sekretarian oficon. Almenaŭ unu jaron Sro Vidak laboradis por la kreskado de nia societo, kiu dum tiu ĉi tempo videble prosperis. Ni esprimas al li pro lia tre agema laborado por la bonfarto kaj progreso de nia societo kaj de esperantismo en Kroatujo nian profundan dankon. Sro Vidak restas membro de nia estraro, kaj ni estas konvinkitaj, ke li ankaŭ estonte daŭrigos fervori por nia sankta afero kaj por nia societo.

Kiel nova sekretario estas elektita Sro Josip Badalić, la prezidanto de K. A. E. S. Ni gratulas korege al nia nova sekretario sciante, ke li estos inda sekvanto de nia estinta kara sekretario, ĉar li jam kiel prezidanto de K. A. E. S. montris sin bonega pioniro de nia afero.

Obavijest. »Društvo hrv. Esperantista« ističe s osobitom radoŝću, da je molba u prošlom broju našega lista naišla na lijep odziv, jer je do danas sabrana svota od K 432, koja će se upotrijebiti kao subvencija za našega izaslanika na »Prvi Katolički esperantistički kongres« u Parizu. Daljne darove zahvalno prima naše uredništvo. Imena darovatelja i izaslanika objelodanit ćemo u narednom broju našega lista.

Ni gratulas tutkore al nia senlaca kun-
helpanto!

Sciigo. »Kroata Esperantista Societo« esprimas kun precipa ĝojo, ke la peto en la lasta numero de nia gazeto direktita al amikoj de Esperanto, trovis belan revokon, ĉar ĝis nun la kolektita mono sumiĝas Kronojn 432, kiu sumo estas uzota kiel subvencio por nia delegato al »Unua Katolika esperantista kongreso« en Paris. La pluaj donacoj akceptas danke nia redakcio. La nomojn de donacintoj ni publikigos en la sekvonta numero de nia gazeto.

DOMAĈI POKRET.

VIROVITICA. U tom lijepom našem gradu osnovao je g. Josip Kauf esp. društvo, koje je obdržavalo prošloga mjeseca svoju konstituirajuću skupštinu, i započelo zajednički učiti Esperanto. Našim novim suboriocima želimo dobar uspjeh i napredak u svome hvalevrijednom pothvatu!

HEJMA MOVADO.

VIROVITICA. En tiu ĉi bela kroata urbo Sro Josip Kauf fondigis esperantistan grupon, kiu tenis la lastan monaton sian konstitucian kunsidon, kaj komencis komune lerni Esperanton. Al niaj novaj kunbatalantoj ni deziras korege, ke ili prosperu kaj sukcesu en sia laŭdinda entrepreno!

RAZLIĈITE VIJESTI.

LA MEBLOFABRIKO BOTHE KAJ EHRMAN EN ZAGREB, kies kunposedanto estas Sro la prezidanto de nia esperantista societo »Društvo hrvatskih esperantista« iĝis akcia societo kun la kapitalo de K 2,000.000, kies gvidanto kaj direktoro estas nia altestimata prezidanto Sro Mirko Bothe. La transformiĝo de tiu entrepreno — konata kaj tre ŝatata ankaŭ eksterlande — en akcian societeton estas farita pro ĝia disvastiĝo. La entreprenantoj estas konstruontaj en la Zagreba strato Savska cesta grandan moderne aranĝitan meblofabrikejon.

NAŜIM TRGOVCIMA! Zavod »Moderne Sprachschule für moderne Sprachen durch moderne metode« u Frankfurtu, koji imade i za Esperanto mnogo uĉenika (među njima Japance, Ruse, Engleze, Mađare, Talijane, Holandeze) sabire adrese trgovaca, koji dopisuju u Esperantu, da uzmogne složiiti adresar.

Isti zavod prima esperantiste, koji putuju kroz Frankfurt i stavlja im na raspolaganje preko 300 esp. knjiga i preko 50 esp. novina.

ESPERANTO U VOJSCI. Kapetan Adolf Engel, od tehničkoga vojnog

odbora predavao je veoma poučno u vojničkoj čitaonici u Beču o važnosti Esperanta za vojničke krugove i za društvo od »Crvenoga križa«. Predavač, koji je jedan od prvih vojničkih aviatičara, dokazivao je, kako je za sve svrhe potreban jedinstveni, lako naučiv posredujući jezik, što ne može da bude nijedan od živih jezika i da umno i genijalno sastavljeni Esperanto ispunjuje potpuno ovu zadaću. U kratko je prikazao slušateljima u glavnim crtama ovaj jezik. Među mnogim prisutnima bili su podmaršali Pap, v. Schill, zatim predsjednik vojnoga znanstvenoga društva general Zednik, pukovnik Le Beau mnogi štopski i inžinjeri. Prijave za časnički esp. tečaj, koji će voditi časnik prima kapetan Adolff Engel, Wien VI. Getreudemarkt 9, Militartechnisches Komitee.

NOVIJI USPJESI. Gosp. Fritz Stephan, revni tajnik esp. društva »Nova Leipziga Esp. Grugo« i urednik esp. časopisa »La Esperantisto« uspio je zainteresirati za Esperanto veliki savez trg. pomoćnika: »Verband Deutscher Handlungsgehilfen«, koji broji preko 85.000 članova, tako da glasilo toga saveza: Kaufmännische Blätter« donša esperantsku gramatiku (od F. Stephana) I. »Journal für Buchbinderei« ustupa svaki tjedan stupac Esperantu, koji uređuje također naš valjani istomišljenik g. Stephan.

Poznata tvrtka medicinskih produkta Burroughs Wellcome & Ko. u Londonu (Snow Hill Muilings, London, E. C.) izdala ilustrirani katalog svojih proizvoda u Esperantu pod naslovom: »Konataj Medicinaj produktoj fabrikitaj de Burroughs Wellcome & Ko«. Ova lijepa knjižica, koju je primilo i naše uredništvo opet dokazuje, kako Esperanto igra danas već važnu ulogu na polju medicine i farmacije.

Elegantni i poznati talijanski vojnički listovi »Illustrazione Militare Italiana« i »Il Bibliografilo Militare« u Rimu, koji se izdavaju u mnogotisuća eksemplara uvidjevši veliku važnost Esperanta za vojništvo donasaju redovito velike priloge pisane u Esperantu, što više, pripravne su neesperantske članke svojih novina svakome, koji to želi prevoditi na Esperanto. Preporučamo časnicima esperantistima spomenute novine, koje prileže na ogled u našem uredništvu.

KLUBO DE KELNEROJ ESPERANTISTOJ EN PRAHA. En Praha estis fondita je fino de jaro 1909. klubo de bohemiaj kelneroj — Esperantistoj (B. U. E.), kiu preparas adresaron de samprofesiaj por helpi al iliaj rilatoj skribaj kaj personaj. Samtempe ĝi projektas eldonon de esperanta receptaro por ĉiunaciaj mangajoj. La klubo prenis sur sin ankaŭ la laboron kolekti per helpo de Esperanto mangajkartojn kaj menuojn ĉiulingvajn el la tuta mondo, por ke ĝi povu laŭ tiu ĉi materialo elverki fakan terminaron kaj aranĝi ekspozicion, kiu celus la propagandon inter la bohemiaj kelneroj. Oni petas, ke oni alsendadu la presajojn kun alskribitaj tradukoj de ĉiuj terminoj, por ke estu helpate en la redakcia laboro. Al ĉiu, kiu nin helpos, ni sendos ilustritan poŝtkarton. Ĉiuj samideanoj, kiuj komprenas la signifon de nia laboro, bonvolu sendi sian adreson al nia klubo. Sendajojn por la ekspozicio adresu: Praha I. 342. Kafejó Union. Klubo de kelneroj — Esperantistoj.

B. U. E. — Č. Č. E.

ESPERANTISTA LABORISTARO (ESPERANTISTIČKO RADNIŠTVO) zove se društvo, ĉiji je cilj širiti Esperanto medu radništvom. Središte toga društva, koje ustraja sekcije u svim zemljama jest u Parizu, rue Boyer 23, gdje se dobivaju i pravila toga društva.

ESPERANTA BAPTOFESTO. Ni ricevis la jenan sciigon: Gesinjoroj Eŭfrosino kaj D-ro G. Robin havas la honoron sciigi vion pri la baptoceremonio de sia baptofilo Gabrielo-Esperanto, filo de Gesinjoroj Miluta Simon, kiu okazis Dimanĉon la 31-an de Januaro (13 Febr.) 1910 je la ĉahoro posttagmeze, en la loĝejo de la gebaptopatroj Str. Gindaci, 8, Bukurešto.

Ni tutkore gratulas!

La redakcio.

BIBLIOGRAFIO aperos en la venonta numero.

Gramatika Esperanta napisala **Danica Bedeković - Pobjenička**. —
Potpuna slovnica s jasnom i lako shvatljivom
putom u Esperanto uz mnoge primjere, vježbe i esperantsko štivo u pjesmi i
prozi — Cijena broširanoj K 3.—, ukusno vezanoj K 4.50. ● ● ● ● ●

Esper. - hrvatski rječnik od Danice Bedeković-Pobjeničke. — Naj-
potpuniji od sviju dosadašnjih esperantskih
rječnika. — Cijena K 4.—, ukusno uvezanome K 5.—. ● ● ● ● ●
navedeno k jige dobivaju se u knjižari i „esperanto nakladi“ **JOSIP SOKOL**,
Zagreb, Marovska ulica 21.

Esperantski znakovi (zelena zvijezda) za gospođe (igle) i gospodu
(puceta) dobivaju se u našem uredništvu komad
po **50 filira**.

Grava sciigo! La Internacia Propagandejo Esperantista kiu eldonas
la Ĉefejojn Slosilojn estas nun direktata de sende-
ndaj konatoroj kaj Estraro elektita de Brita Esperanto Asocio. — Ĝia nova
dreso estas 135 High Holborn, London. Wol. — La Ĉekbanko Esperantista tamen
estas ankoraŭ en Merton Abbey.

ATENTU! Esperanta Ekspozicio en Budapeŝto! Esperanto-ekspo-
zicion oni aranĝos en Budapeŝto okaze de la Va Prin-
tempa foiro — ekspozicio en la **INDUSTRIA HALO**, kiun
vizitos multo da en-kaj fremdlandaj komercistoj, kiuj
amaniere konatiĝos kun Esperanto. La aranĝanto, Ferd. Varga petegas la gesam-
teanaron, ke ili bonvolu lin helpi kaj subteni en lia laboro per alsendo de ĉiuspecaj
esperantaĵoj precipe rilataj al komerco. Se la subtenantoj deziras, li rekompense
sendos al ili belegajn vidajkastojn. Adreso: Ferd. Varga Budapeŝt. Hungarujo
Sziv u 40. 17.

Esperantske marke po 2, 3, 5 i 10 filira sa slikom
naŝega meŝtra **Dra. L. Zamenhofs**
mogu se naruĉiti u uredništvu naŝega lista. Ĉisti prihod u korist društva.

lo lijepe **Razglednice sa slikom Dra. Zamenhofs** izdanje
hrvatske »Društva
hrvatskih Esperantista mogu se naruĉiti u našem uredništvu. Komad po 10 fil.

Veoma krasne razglednice »ESPERANTA GAZETARO«,
safotografijom naslovne strane
iju najvažnijih esperantskih časopisa (kojih 80), među njima i naš »Kroata Espe-
rantisto«. Dobiva se u našem uredništvu kom. po 20 fil. Tko naruĉi preko 25 kom.
bije kom. po 15 fil. — Ĉisti prihod u korist društvo.

Najnovije vijesti o esperantskome pokretu donasaju redovito:
»Agramer Tagblatt«, »Hrvatstvo«, »Hrvatsko
avo«, »Pokret«, »Nezavisnost« (Belovar), »Novosti« i »Hrvatske Novosti« pak
poručamo pomenute listove pažnji hrvatskih esperantista i prijatelja esperantizma.
Istodobno se preporučamo i ostalim hrvatskim listovima, da nas kolegijalno
mognu u našem pregnuću za taj i za hrvatski narod važni kulturni pokret.

4a Jaro.

No 37—48.

LA REVUO

Internacia monata literatura gazeto
kun la konstanta kunlaborado de
Dro L. L. Zamenhof, aŭtoro de la
lingvo Esperanto.

Librejo Hachette kaj Ko 79, Boulevard
Sains-Germain, Paris.

ESPERO AKTOLIKA

INTERNACIA MONATA GAZETO

(Benita per Apostola Beno de Pio Xa la
27an de Junio 1906.

Direktoro: **Abato Austin Richadson.**
Ĉefredaktoro: **Claudius Colas.**

Unu numero: Fr. 0.50. — Jara abono:
Fr. 5 (Sm. 2).

10, rue Béranger, PARIS.

Por la printempa kaj somera sezono!

Ni rekomendas al la p. t. publiko
nian riĉan tenejon de plej novaj kaj
plej modernaj ŝtofoj kaj silkoj por
kostumoj, vestoj, bluzoj k. t. p.

Niaj prezoj estas malaltaj kaj fik-
sitaj kaj la provizaĵo tre abunda.

Modeloj afrankite. **Solida servado.**
DE S. BERGER SEKVANTOJ.

Zagreb.

Za proljetnu i ljetnu sezonu!

Preporučamo p. n. općinstvu našu
opšeznu radnju za nabavu najnovijih
i najmodernijih ŝtofova i svile za ko-
stime, oprave i bluze i t. d.

Naše su cijene niske i stalne, a
izbor je velik.

Uzorci franko. **Solidna podvorba.**
S. BERGER-A NASLJEDNICI,

Zagreb, Jelačićev trg br. 2.
trgovina pomodne, manufakturne i platnene robe.

Meblofabrikejo kaj ateliero por dekoracioj

BOTHE I EHRMANN

LIVERANTOJ DE LA IMP. kaj REĜA KORTEGO

Zagreb Deponejo kaj ateliero Hlica 38
fabrikejo Hlica 45 Wien deponejo kaj ateliero Carlsplatz 2
fabrikejo V. Schlossgasse 10

==== Vaporforta meblofabrikejo. ====

Propraj produktaĵoj

solidaj

MEBLOJ

por simpla loĝeĵarango, plena edziĝa doto kaj viloj, por kafejoj, restoracioj
kaj oficejoj, kiel ankaŭ tapiŝigo de ĉiuspecaj lokaloj, lamberi-ellaborado de teraj
kaj mesingaj mebloj, kurtenoj, matracoj, tapiŝoj, linoleumo, speguloj, bildoj,
infanveturiloj k. t. p.

Ilustritaj katalogoj, fotografiaĵoj kaj precipe ellaboritaj planoj kaj kalku-
ladoj estas je deziro afrankite kaj senpage sendataj.

Pagadfaciliĝoj sen pligrandigo de prezoj.